

Заповідають, що Американська Федерация Праці підіпре кандидатуру Ла Фоллета на президента.

ЕТЛЕНТИК СИТІ, Н. Дж., 1. серпня. — Нині зачалась тут нарада еگزективного комітету Американської Федерация Праці над політичною ситуацією у справі недалеких президентських виборів в Злучених Державах.

Газети писали, що деякі провідники Американської Федерация Праці були за явним підтертом кандидатури Ла Фоллета, а про голову організації Гомперса писали, що він проти Ла Фоллета.

Тепер виявляється, що управа організації є за Ла Фоллетом, але проти планованої ним, "третьої партії".

Кажуть, що еگزектива заманяється за Ла Фоллетом, призначаючи його особисті засади у його програму, але ривіночасно стверджують, що не має нічого спільного з планами "третьої партії".

Гомперс заявив, що вісти в газетах, буцімто він проти кандидатури Ла Фоллета, не правдиві. Він за угодою у сій справі внутрі організації і підіпре явну еگزективу.

ДЕЙВИС ЛІШАЄ СМІТА.

НЮ ЙОРК, Н. Дж., 1. серпня. — З кругів демократичного кандидата Дж. В. Дейвса повідомляють, що він покинув гадуку намовляти губернатора стейту Нью Йорк, Алфреда Е. Смита, щоб втерти кандидатуру сїєї осени на дотеперішнє становище.

Се кажуть, тому, що він вже не вірить в побіду Смита, і теж даятого, що новий кандидат міг би пологоти і його кандидатуру.

КУЛІДЖ УСПОКОЄ БРАЕНА.

ВАШИНГТОН, Д. К., 1. серпня. — Президент Кулідж вислав лист до губернатора Небраски, Ч. В. Браена, в якому заявив, що "мобілізаційний день" який буде 12-го вересня с. р., не спинить праці у фабриках і офісах, бо се буде переважно демонстрація війська і військових організації.

Крім того, каже Кулідж, оставлено стейтам і громадам свободу увадити демонстрацію по своїм планам і вимогам.

ІРЛЯНДИ ВІЗУЄ ПАШПОРТИ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 1. серпня. — Посольство Ірляндської Вільної Держави зачало нині вперше видавати віза на папшорти Американцям, що їдуть до Ірляндії.

НА ВАКАЦІЇ ДО ЄВРОПИ.

НЮ ЙОРК, Н. Дж., 1. серпня. — Завтра відлітає відси до Європи 7 великих пасажирських кораблів.

Усі мають доволі літників, що ще їдуть на вакації до Європи.

НАПАД НА ХАТУ І ЗДОБУТТЄ ГОРІВКА ЗА \$7.500.

НЮ ЙОРК, Н. Дж., 1. серпня. — Федеральні прогрібіційні агенти напали сьогодні на дім Гуга Гіберта де Фріца, своєю головною судді найвишого суду Тейста, при 142 Ст 54-ї вулиці в Нью Йорку і забрали 95 пачок старих горівок і вці, вартості \$7.500.

Агенти дістали вортент від коменсера Бойла напали на хату Фріца на основі їх запущеного звізанія, що бачили, як де Фріца одне за одним горівок в мигулу середу.

Родичи Фріца не було дома підчас нападу.

Тепер агенти боються, чи ті горівки не є ще серед дрігібші і шукають, чи нема доволу на них з того часу. Вони боються, що в суді можуть програти справу.

НЕЩАСТЄ ІЗЗА ПІДЛОЖЕНОГО ОГНЮ.

НЮ ЙОРК, Н. Дж., 1. серпня. — Якійсь маняк підложив огонь в домі при 104 Вест 92-її вулиці, а коли огонь розгорівся і счинилася паніка, з 4-ого поверха вискочила жінка свяченика Д. Л. Вова і убилася на місці. Самий Вов майже згорів на смерті у огні.

Сих двоє осіб огонь був захопив миттю і ратунок для них, був спільний, який однею сторою наспіла негайно, але перший аларм в місті був вперше вжитий в домі, де се відбулось.

ЯК БОРОНЯТЬ УБІЙНИКІВ МІЛОНЕРІВ?

ШІКАГО, Іл., 1. серпня. — Суд зобов'язав допустити зв'язання "умовного зв'язання" для Вільяма А. Вайта про убійників молодого Френка, Лополда і Лолба.

Др. Вайт, голова шпиталю для божевільних, сказав, що оба обвинувачені "поділяють особистість". Яко злочинці, каже він, дідали воли як діти, переживаючи схвалення поповнених злочинців для немоу у сні.

Сим зв'язанням противається стейтовий прокуратор Крав, але суд прихилився до домагання оборонця Деррова.

ПРИШЛОВ ДО НЕЙ ВОРОГ І.

ШІКАГО, Іл., 1. серпня. — Панама Лсі Пейдж Гестон, яка осувава проти злочинного лігу і є її провідницею, також захопила на горяному рака і мусить відітиснути операції.

Вона не курмила і з'явилася проти злочинцю, кажучи, що з курення можна дістати горяного рака. Тепер же на двоє сама дістала рака і лежить у шпиталі, домагаючи операції.

З УКРАЇНСЬКОГО НА ДІЛІ НАТИ.

Дня 5 липня у міністерстві закорд. справ у Парижі (у департаменті для єхідних справ) прийнято голову зах. українського Т-ва Ліги Націй дра Ол. Марітчак, відпоручника українсько-народно - трудової партії на VII. Конгрес Міжнародної Унії Т-ва Ліги Націй у Лїоні, які до довгий розмови вручили там меморіял внесенний ними до Ради Ліги Націй у Женеві.

БУРОВІЙ НА УКРАЇНІ.

В краснокутському районі харківської губернії має місце 24. червня страшний буровий. Він ушкодив 850 будинків, цілком знищив усю телефонію і телеграфічну комунікацію. Страті підрахувовує на 40.000 зб. рублів. Ще сильніший буровий пронісся в районі Сисельникова на Катринославщині. Буровий виникну в сій шидній пролажкованій в той час товарний потяг страти величезні.

ДЕКОЛЬТ В ЦЕРКВІ.

З Мінхен (Баварія) доносять, що кардинал Фауляберг перервав раптом неділю проповідь, тому що побачив багато пань, яких рамена були зовсім обнажені; а близьки були гіркою витягті. Кардинал закликав: "Алеж то скандальне, в яким убранню позволяють собі деякі пані входить до божого дому. Мої пані, тут не баль агімнатичний попис, тільки богослужба."

ХТО ЛЮБИТЬ АЛЬКОГОЛЬ?

Про людей і не казати це було байдуже довага історія. Але завдяки англійському зоологові Суттотві дізнаємося, що великий нахил до алкоголю мають такі жині сотворіння, як метелики. Ще цікавіше те, що метелики самці, а не жіночого роду. Коли вчений поставив в своїйому саді дві бочки: одну з водою а другу зі спиртом — усі сами метелики розп'ялися до води, а мужики до алкоголю.

ДВОЯТНІ ПОЛТИЧ. КУРСИ.

Коледж головної управи Політичної Освіти в Харкові затвердив проєкт плану про 2 річні політично-освітні курси Метюю курсів є підготовка політично освітних робітників із марксистським світоглядом. На курсі будуть приймається не молодші від 19 літ по зложенню вступного іспиту.

ДЕ ЧИТАЮТЬ НАЙБІЛЬШЕ ГАЗЕТ.

Дуже цікаве зіставлення цифр про скількість газет і журналів, що читають по найбільшій європейській місті, так у Лондоні вичитають на 290.000 мешканців один щоденник, у Варшаві один денник вичитають на 90.000 мешканців, у Відні один денник вичитають на 85.000 мешканців, в Парижі один на 65.000; в Римі один на 90.000; в Бруксвілі один на 60.000 мешканців. Виходило би, що найбільше газет читають у Бруксвілі.

На жаль, у цій статистиці не кажуть про нахил газет. Во можуть бути такі газети, що друкуються в сотнях тисяч примірників і такі, що долаються лише в сотнях примірників.

ГРАД ІЗ ЧАСТИ ГАЛИЧИНИ.

На цілий північний і середній широті Галичини буря і град знищили сьогорічний селянський доробок.

Двадцять сім північної Скалатщини навівши град та, знищи майже весь засів. Вода залила до 6 мостів. Також у бучацькій повіті буря знищила весь доробок з 8 сіл. В однім селі зтопили у воді парубків з 4 кіньми. В інших 3 парубків і боготу худоби, Шкоди величезні. Над перемиським повітом перейшла градова туча, яка винищила велику частину сьогорічного засіву. Так само знищила буря значні частини будинків в Яворішній та в повіті Рава Руська "Гром. Полос", який піше дох се долає: "В богатих одах народ є в розпуці. А польські адміністраційні власти дають про все ніше шлі не про те, щооби для тих навічених живлющих нещастям околиць штаратися при найменше о звільненні сьогорічних податків і давнин".

НАУКОВА РОБІТНЯ ІВАНА ФРАНКА

перейшла на власність Науково Тов. ім. Шевченка. Складається вона із слідуючих меблів: бюрка, фотелю, канапи, шафки, шесті образів (двох Труццо, двоє Бешула і двоє друцкі). Крім цього дістають Товариство перо, Покійного, кааламар, мраморний притисчак, дерев'яний бібулар і фак на листи. По відкритті вичіщених і задоволених предметів перейде робитня до музею, яка дорога пам'ятка по великим Письменнику. В осени запросить Товариство ширші кола Громадянства до Музею, щоби воно могло оглянути улажену робітню Івана Франка.

СМЕРТЬ АНГЛІЙСКОГО БАРАБОЛЮКОГО КОРОЛЯ.

В Англії вмер в 83. році життя відомий промисловець і хлібороб Вільям Девіс. Своєю кар'єрою почав він як парубок на філярварку з платістю 12 шілінгів. Неволею закупив невеличке баролаєне поле і на баролаб дороблявся шораз більшою матку, так що тепер його посплість вносить 17.000 акрів. В часі коронації короля Едварда VIII. Девіс доставив безплатно баролаб на прийняття улажене для бідних міста Ломану.

РАДЯНСЬКА АРМІЯ ІНІР.

Радянська армія має 180.000 жовірів комуністів, націоналістичної малярської, італійської та бельгійської. Ці цифри подає франц. часопис "Міжнародний комуніст". Суми інших націоналістичних у радянській армії не знає.

ПОМІШТЬ БІВІСТВ.

У селі Ляшак Мурованих, лавського повіту, вбив Андрій Равьчук Михайла Матвілюка в часі білки. Останнім часом вбивства ширяться шораз більшою мірою.

НОВА ТЕАТРАЛЬНА ШУКА

МУЖИКИ ПАНОМ
КОМЕДИЯ В П'ЯТИ ДІЯХ
(Переклад з давського М. Пенева.)
ЦІНА 25 ЦЕНТІВ
Замовлення слати на адресу:
"СВОБОДА", 33 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

НЕЧУВАННИЙ СКАНДАЛ У КРАКІВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

Краківський процес у справі відомих, минулоорічних кривавих краківських подій багатий у різні інциденти, що кидують ярке освітлення на пауючий польський режім. Але один випадок, який трапився в часі цього процесу, виріс до ряду нечуваного скандалу. Історія судівництва мабути у ніякій краді, що не похвалиться таким "дивоглядним" фактом.

Оборонць др. Ліберман здемакував підчас понеділкової розправи державного прокуратора — сторожа та оборонця законности польської републики д-ра Созанського в тому, що він впадив на судді присяглих в тому паріамі, щоби розділити прощаву. Прокуратор робив це по всьогімовірності у порозумінні з Баршавою, бо для "оброблювання" судді присяглих приїхав з Варшави окремий делегат міністерства. Ті чинники бажали на спілку намовити одного суддю присяглих занедажати і такимором розправу перервати. Прокуратор мав висловитися, що має зложену навіть воу лаву присяглих судді "своїх", які напелено всіх обвинувачених при новій розправі засудять. Присягли судді підтвердили обвинувачення піднесєні д-ром Ліберманом. Д-ра Созанського заступили інший прокуратор др. Губль.

ЗАКОНИ БЕЗ КІНЦА.

Еگزектива комуніст. партії у радянській Росії видала наказ, що не можна видавати ніяких портретів ні бюстів Леніна без попередньої цензури. Мотив: небезпека, що народні маси можуть мати фальшивий погляд про справжній вигляд обличчя Леніна!

За царської та цїсарської влади можна було імператорів малювати по вподобі і їх портрети давати до цензури щойно по видрукуванню. Навіть святых писувати, як хто вміє і нема остраху, щоби їх видали вгидив погану на релігійні почування віруючих.

Ляцкій терор і середньовічні тортури в Галичині, на Волині і на Білорусі.

БЕРЛІН, 31. липня. — Зовсім дотворітні вісти з Польщі повідомляють, що польська влада відновила терор на Західній Україні, а зокрема у Галичині і на Волині, та на Західній Білорусі.

Щодня приходить вісти, що Польські масово арештують Українців і Білорусинів, котрих підозрюють, що ставляться ворожо до польської "держави".

З тими політичними взаидами, між якими є і жінками та малолітні хлопці і дівчата, польська влада обходиться по зьвірськи, як жадна інша влада у світі. Увазненних МУЧАТЬ СЕРЕДНЬОВІЧНИМИ ТОРТУРАМИ, щоб вимусити від них зізнання, яких хоче польща. БЮТЬ ДО КРОВІ І ЛОМЛЯТЬ КОСТИ. Омилних і непритомних обнавають зинною водою, а коли відтак прийдуть до притомности, знову катують у зьвірський спосіб, поки так замуежна жертва у крайній розпуці не підписне таких зізнань, які їй подіктують польська поліція. Опісля на основі таких зізнань, вимущених нелюдськими тортурами, польська влада судить і засуджує на дальній тюремні муки ті маси безвинних "винних".

Від виконання таких мук Польскім вистраче ватаємний безвинний донос на Українців або Білорусинів.

ПОВСТАННЯ НА КУБАНІ.

БЕРЛІН, 1. серпня. — З Росії повідомляють, що на Кубані українські козаки усувають на місцях комуністичних комисарів та організують тайні повстанські гвардії.

СТАРИЙ ГЮЗ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 1. серпня. — Американський державний секретар Чарлз Еванс Гюз був тут сьогодні у американського амбасадора Геррика і мав довгий розмови з президентом Франції Думергом та бувшим президентом Пуанкаром і Мільраном.

Газета Ле Матен пише, що Гюз з тих розмов переконався, що Франція хотяч як вразило ставитися до друзів алянти, не підлястєся із фінансовим магнатам.

ЖОРЄ СПОЧИВАТИ-МЕ В ПАНТЕОНІ.

ПАРИЖ, 1. серпня. — Французська палата посля постановила, що тіло убитого тому 10 літ соціалістичного алдера Жана Жореса перенесено до Пантеону, де спочивають тілці останки найвишачніших французьких патріотів.

За сим предложенню голосувало 346 посиль, а проти 110.

ПРОГРАМ СІПР ЗА ШЛЯХТСТВО.

ЛОНДОН, 1. серпня. — Відомий будівельний контрактор поповник Паркинсон подарив був Колегії Амблурнєсе \$15.000 взамину за приречення, що колегія введе воу шляхтство.

Однак колегія приречення не виконала і він засяркує до суду о зворот грошей. Та суд відкинув скаргу, кажучи, що дар остався даром, а приречення він не повинен був брати серіозно.

ПАНИ ЗЛОДІІ.

ГРАЦІ, Австрія, 1. серпня. — Баронеса Алісу Конрад фон Конрадстайм засуджено на 6 місяців в'язниці за крадіж пера. Баронеса зімляла, як почула присуд.

НІМЦІ ЗВІДУЮТЬ ШВАЙЦАРІЮ.

БАЗЕЛЬ, Швайцарія, 31. липня. — Швайцарське туристичне бюро обчисило, що минулої літа було у Швайцарії 56.500 туристів з Німеччини, а попереднього року здало Швайцарію лише 9.000 Німців.

"ЗІНОВЕВ" — НА УКРАЇНІ.

ХАРКІВ, Україна, 31. липня. — Більшевські перезади місто Елизаветград на Україні на "Зіновєв", щоби пошунувати Імя Зіновєва, голова "комінтерна" (комуністичного інтернаціоналу).

ФАШІСТСЬКІ РЕФОРМИ.

РИМ, 31. липня. — Італійський прем'єр Муссоліні снімає на завтра засідання міністерського кабінету, на якому має обговорити справу нових законів про свободу арешті і залучення міліції фашістів до державної правникової армії.

СНІГИ І БУРІ В ІТАЛІЇ.

РИМ, 31. липня. — Через ціт Італію перейшла філя небувало студеска, а також вродило велике число вивідів. Перший раз за людської пам'яті впади в літ, сніг в передмістях Бергамо і Верона.

РАКОВСЬКИЙ ЛІТАЄ.

МОСКВА, 1. серпня. — Голова російської конференції в Лондоні Крісто Раковський відлетів влас учера літаком до Лондону.

Тут відбувся він конференція із "совнаркомом" про стан англійсько-російських переговорів і разом з комсарями уаюжін сєрлю нове предложенє, які, як кажуть, більше уступливі для Англії.

Раковський сподівається, що на основі сих нових предложенє він зможе одержати для більшовицької в Англії позичку з державних англійських правительств.

Більшевський уряд згодився на довгочасне Раковського на уступки для англійських власників фабрик і землі в Росії.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Published daily except Sundays and Holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J. Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Subscription rates table with columns for PERIODICITY, PRICE, and ADDRESS.

НЕ МОВЧИМ В КОРИСТЬ ПОЛЬЩІ

Чи "усе мовчати, бо благоденствує"? Чи знаємо добре (бодай в порівнянні зі старим краєм) Українців в Залученні Дервахів і в Канаді, що мовчать? Наш старий край під багнетом наїзника. Хмарило узяв його у своїй китній "бланий ора" і наші браття навіть не можуть голосом протесту перед світом боронитися. Навіть не дозволять Ляхи ні вислати заграничю своїх оборонців. Хи-ба тайком перестануть через "польську" границю законор, щоб планета голос протесту проти нової египетської неволі в Європі.

— От ЗА МІСЯЦЬ буде збір Ліги Народів у Женеві, а Швайцарії. Зберуться представники ПІВ СТОЇТИ ДЕРЖАВ СВІТА. На цьому зборі Лівонії і Німці планують протести проти польської наїзнич. Білорусини, а може і Жиди, прилиють своїх представників, щоб і собі долучитися до протесту проти ляхської середньовічної тюрми бракувати...

ТІЛЬКИ УКРАЇНЦІ БУДЕ БРАКУВАТИ... Чи має бракувати сих, котрих найбільше скривджено, ограблено з вольності і людських прав? Чи має бракувати сих, що їх найбільше в ляхській тюрмі народів, БО АЖ 8 МІЛІОНІВ?

Чи має сніт сказати, що ми за 6 літ яке так зробили, що спомібно, без протесту, прийняли ляхське ярмо? Чи має нас сніт прийняти за рабів?

Чи не бунтується у Вас кров проти такої думки? Так же найбільша була-б присуда для Польщі, колиб ми тепер мовчали; КОЛИБ МИ ПРОМОВИЛИ ЛЮДИННИЙ АКТ І-го БЕРЕЗНЯ М. Р. І ГОГО НАСЛІДКИ ЛЮДИННИХ БРАТІВ ПІД ПОЛЬСЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ!

Польща нічого не хоче, тільки нашого мовчання! Тоді Ліга Народів, яка обв'язана заглянути справою Галичини, також замовчить і Польща виграє, а наш старий край знову, програє.

Винні будемо ми в Америці і в Канаді, що не дали грошей на вислане УКРАЇНСЬКИХ ДЕЛЕГАЦІЙ З ЄВРОПИ ДО ЛІГИ НАРОДІВ. Повинні були добре дібрати наших делегатів від Галичини, Волині, Холмищині і Польщі, щоб представити неволю нашого народу під Польщею і домогтися охорони від сніт Ліги Народів, котра заявила за самоозначенням для Галичини.

Але на се треба грошей з Америки і ТО НЕГАЙНО, бо за чотири тижні вже буде збір Ліги Народів. Досі на наш поклик обв'язали Українці лише в трох громадах:

- 1. — Українська громада в ГЕНТРЕМК, МИШ, прислала до Об'єднання на делегацію \$105.
2. — Українська Ліга Горажн в НЮ ЙОРКУ прислала на тусаму ціл \$200.
3. — Братство св. Михайла, від У. Н. Союзу, в КОРТИС БЕЙ, МД., прислало на ту ціл \$25.

Значить цього разом одержало до Об'єднання на висланку делегатів до Женеві \$330.00. Чи за се можна вислати і удержати делегатів, інформаційне бюро в Женеві і видати? Сесія потриває вже 6 тижнів. Польща в Женеві буде держати своїх делегатів, своє бюро і видання, коштом населення Польщі, отже і нападених 8,000, 000 Українців. ПОЛЬЩА ВЖИЄ ГРОШИМИ УКРАЇНЦІВ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ, а американські і канадські Українці жалують кілька тисяч доларів на оборону 8,000,000 братів перед сєю злочинною Польщею.

Ся справа се наказ совісти українського народу і всі наш громади хочби телеграфічно повинні вислати свої дані до Об'єднання, щоб не дали Польщі в Женеві вільної руки проти наших братів і сестер.

Як се скоро станеться, то Об'єднання певно сповнить наш великий загляд на нього обв'язок. Хто-ж салуде?

НА ПОЛІТИЧНУ ПРОПАГАНДУ

З КОРТИС БЕЙ, МД. пише нам: Коли ми вийшли в "СВОБОДУ" по прийняв пора присудувати над тим, щоб зборити гроші на нашу справу по широкій сніт, то уряд Братства св. Михайла-а Кортис Бей, МД., від 55 У. Н. Союзу, взяв ту важку справу під розвагу та зібрав своїх членів, щоб підіти її матеріально. Знаємо, що без гроша не може бути мови про ніяку роботу. Члени се зрозуміли і згодилися від себе 10 дол., а уряд долужив з братської каси 15 дол. і вислав ту суму до Об'єднання у Філадельфії.

Нехай та мала наша жертва буде живими протестом проти диях ляхських судів, в яких ляхські розбишкі і фарисей судять невинних і безборонних наших братів. Ми раді би з душі цілої наші браття допомогти, але ми жаль-е всі в нашій громаді такої думки. То можна було заваявати на послідньому вічу, де було много знаих а мало ізборних. Прого гоніт зрозуміти, чому то загав в Америці трагичні духи, кодо наші браття в ставрому чрево се більш завзято борються проти Ляхів.

Уряд Братства св. Михайла, від 50 У. Н. С.

ТИ, ЩО В ОВЕЧІЯ ШКІРІ...

(Лист з Волині).

Православне духовенство Волині, яке ще не так давно творило єдиний "Союз Русского Народа" і яке всіма засобами задурило нашоє село, московською блякеткою, тепер нашоє збробилося "наложити" піднакивний будинок на Варшаву. Церква православна на українських землях не тільки нема її нема її, а навіть, бо ті, що знають, хочуть не своїми служителями служити не церкві, а польському уряду, як-б "служили" раяній урядові московському.

Правда, був момент, Діонізій будучи кременянським єпископом, хитався в бік українського руху і навіть сприяв українській церкві, але то був тільки момент. Очевидно річ, що до цього в більшій мірі спричинилася присутність у Кременіч відомого знавця церковної історії і права проф. Бізнава, а також неслуха праця проф. Огієнка, яка "до-стоювалася" навіть благословення Діонізія.

— Як не було, а всеж таки той момент спричинив до того, що авторитетність Діонізія зростала з дня на день і народ довіряв же уважати його своїм "пастирем", а підчас його "Простити" впорядкували всі свої зустрічі. Це починало творити ту силу, яка не на жарт жалюда Польщі і з якою всіма силами борюва тодішній голова православної церкви у Польщі — митрополит Юрій Ренегатська акція Юрія снімчалася з "дегкой руки" архим. Зарагда (Латишанка), який в осені 1921 р. з'явився у нього на духовну бесіду і двома вистрілами з револьвера положив його трупом.

— Місце Юрія зайняв Діонізія і від нього перейняв усі засоби урядування. Як з перших днів його "урядування" Діонізія заходився за автокефалію, якою ніхто з православних не міг згодитися вже тільки через те, що на скільки автокефальна церква є вільною в своїй державі настільки вона є не вільною в чужій державі.

Скажики Діонізієм "Со-бор православних єпископів" скінчився тим, що трьох єпископів було викнуто за межі Польщі, а їх місця обсяжено спеціально висвяченим Діонізієм, новими єпископами, з них то створився у Варшаві "Синод", який став заводити свою "автокефалію".

При доповіді цього "Синоду", Діонізію зобув у підляського уряду повну "прихильність", яка полягає в тім, що коли Поляки нішать православні церкви, то з розсилає над своїм канцелярію "спеціальні" об'явки по консисторіях, в яких радить духовенству "вистерігати" всяких розхулик і не допускати, коло церков інших зборів (очевидно польських віч), а в разі потреби звертатися до "середкоф безпе-ченства", сірчі — поіліції.

Делегації громад, у яких насильно відбиралися, або змикалися церкви, Діонізію завше відсилає з нічим, при чимую їх обмановано, що "все буде добре", або заспокоювали "середкоф безпеченства". Таким чином протягом двох діт дієвницької "автокефальності", Польщі встигли адмишати на Волині і Холмищині до 500 церков, а в тім — переробили на хостелі навіть такі споконіччя твердині православні, як монастир у Загарові, катедральний собор у Холмі і катедральний собор у Варшаві. Кажучи про церкву, варто згадати також і духовні семінарії так, що невідомо навіть де тепер священники, яких висвятив Діонізія?

Одначасно з тим, Діонізію рішучо поставив проти якої-б то не було українців, а для того склучив коло себе всіх недобитків далаго "Союзу Русского Народа". Який-сь по-сується у своїх зносинах з московським патріархом Тихоном та "стопами православні" в Югославії — архієпископа Антонія та Еологієм. Обидва ці "стопа" залезли вогоряде польською, отверте не стують намі, але будучи глибокою переконані, що незалежним стане "Єдина і невіделя" православної правою користною нацією, "ніхляки" вони зможе зберегти "цілість" і "ста-ноу" руської "цілі".

"Сіні ці зберігають" тепер у православних монастирях, які ще не зачинені, або в польських дедензях, які саме провітують. "Духовним кором" цих сил — є видання Діонізієм у Варшаві тижневик "Воскресне чтение", в якому головним літературним співробітником є відомий бульварно-кримінальний "пісател" Брешко Брешковський.

Офіційним органом Діонізія є "Церковна Відомість", в якій "друкуються" вімки з "спеціальних" об'явок. По консисторіях, про які я вже згадував.

себто ті на кого весь час Діонізію опирає.

Говорачи про те, що до тако-го становища не опуклася торіше і одна церква навіть у старій царській Росії, автори листа кажуть: — Ясно кожному, що в теперішніх умовах політичного життя нашого народу, здається днів православних і католицьких світ, може й дати деякому певну матеріальну вигоду, зате, буди першим кроком до релігійної і національної підпорядкування православних українців. Біографія Росії, що описує життя народу протягом своєї довгої історії, показує, що в часи національно-визвольної боротьби, народ протиставляв своїм ворогам героїзм і мужність. У часи національного відродження, народ протиставляв своїм ворогам героїзм і мужність. У часи національного відродження, народ протиставляв своїм ворогам героїзм і мужність.

Дай, кажучи митрополитові про злочинність його "акції", яка повстає з польських урядових джерел, які він не є в своїх притвирстві і не хоче про-твирствувати, автори листа зазначають:

— В цей трудний час, що переживає наш народ, на архиєрейських катедрах повинні снімляти пастирі а не страхолохи, вірні слуги своєї церкви, а не наймити віддані своїй вірі і ідеї, а не дрібні кар'єристи, що боятися піснуту перед начальником департаменту, чи воеводою, щобі часом не позбавлено було їх усіх вигод архиєрейського життя. Навіть простий наш народ, який відчуває голову шукати зміни календаря іс хажом дивиться на те до чого прикладують рух православні архиєри. Він уважає се початком унії, але не тільки про яку й наша церква молиться, "о воззедінні святих Божих ордж", а унії гіршого сорту, — унії, що має на меті його польонізацію. Впродваженні вами календарне новотворство роз-зодиться ісу сото народними звичаєм і обрядом, що надає православній релігії в соціокультурний колорит і служ-няк міцною підвалиною тривалості й самого православія. Коли сльські священники виконують ваш наказ, неохоче і неспішно почали вже народ знакомити із новим стилем, то народ чужи про те, що Спаса прийдеться святкувати на два тижні ранше, питається: "Щож будемо святити на Спаса? Яблука й грушки, які ще тоді не дозріють, вітні збіжжя, яке ще стоїтиме не вжитке на полі, чи молоденці картоплі?"

... Отже перехід святку-вання православних свят на новий стиль, уже вбиває народ, який вироблений обряд, уже викреслено оду з признак його народної особливості. Для народа українського ця зміна приносить шкоду, тим більше, що виконує це більшу частину його духовних чинств православною і уніяською.

— При більшій сніматості до оперто на народ в, владико і державі польській, якої конституція та міжнародні трактати забезпечують цілковитою волю віри та вільне виконання церковних практик, а значить і святкування свят по прави-сному православній, державні повинні бути цілковито незалежні від впливу уряду в сфері релігії, як недержавна ерцт єврейська не тільки католицької, а й жидівської. Але державні вла-дико та слухачі державної влади, унаслідок за часів царської уряду, збробила з часів царської і польської конституційної влади, і ви покірно чините її волю, виконуйте її накази, а в супереч часом і власним пере-свідкам у православних божих.

В постанові про перехідний новий стиль "Собор Єпископів, між інших додає: "О сем постановленню св. Синод до-вється до судилля і Бископа Прованства Польської Рос-

дист і став його читати. В той час, як із землі єпископів відійшли поліції, який прорвався через коло вівчаків до висла-а заявив, що з доурнення після влади не допустити віна, бо цього жадє також віна влада церковна, що стало для всіх зрозумілим.

Тоді вже перенесено на-вело редакцію "Нашого Жи-ття", де і закінчується проми-слю такій редакції. Православні, зборні на вічу в Холмі в першій день Селенів свят, вислужили лист у митро-полита Філадельфійського до митрополита Діонізія з дня 11 червня 1924 року. Підписав його митрополит Діонізію і жадують від митрополита покінчити паству і піти на покой.

"Єдиною вищою церковною утавдованою владою збірний віч собор, зложеной в мирян, яка жадать негайно його скан-вання, Тільки Собор компетен-тний змінити старий стиль на новий, як різнож вирішити і інші церковні питання, а не Синод Єпископів".

Аналогічні резолюції на-дхалась з усіх куточків Волині Польща та Паліяна. Ясно — розпочинається бо-ротьба і скінчиться вона не іннаше, як компромісниме тух, що її викликає.

1924 р., 10 липня, м. Львів. К. Лаврінювич.

КОМІТЕТ ПОМОЧІ БУДОВИ ЧИТАЛЬНІ В РОЛЕВІ.

Д. Іван Ватрвал, мешкаючий під числом 817 Норт 8-ма вулиця у Філадельфії одержав від свого рідного села, Ролева писемко з просьбою о допомогу в справі будови в сніт селі дому читальні "Простити". В селі основано кооперативу і заряд кооператив звернувся за посередінням згаданого д. до його "одноосібчач" Ролева, переживаючий тепер в Америці — а є їх много не тільки у Філадельфії, але таксамо много в Дедсдлж, Мо., щоб вони зволіли зложити по кілька доларів на ціл будови дому "Простити" в селі.

За уряд кооператив в селі Ролева підписався: Михайло Луб, Николай Зяць, Николай Лівів, Петро Ватрвал, Іван Волюшин, Михайло Лівів; за уряд читальні "Простити" підписали: Николай Зяць, Дмитро Анділовський і Павло Викличак. Місцевий учитель, який вихова-вє кілька поколінь патріотів у селі, д. Михайло Луб при кінци сніт просьби таксамо долучив своїх кілька горячих слів до бивших своїх учеників, щоб вони не забували за сє рідне село і допомогли йому в сніт висококультурним дію.

У Філадельфії з одноосібчач Ролева завзявся комітет, в якого склад входить д. Іван Ватрвал, Н. Парашак і Іван Паньків і сєй комітет до сєі пори зібрав суму 35.00 дол. Всікі жертви від одноосібчач з Ролева просить вислати на подану адресу.

НОВИ ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІИ НАУК В КИЇВІ.

Дня 28 червня с.р. вибрано чотирох дієвницьких "Академі-ків" в київській "Об'єднанні" за сєме: проф. Олександра Брока з Християн, проф. М. А. Мельничаря, проф. Юрія Пойнкова з Праги і проф. Кирила Студинського з Львова. Бєі чотирі кандидати перепіли одностовічно у відділі і на спільних засіданнях. Пропонував усіх чотирох кандидатів проф. Мико. Грушевський. Раньше вихав дієвницьким членом Академіи заслуженого ет-нографіа п. Володимир Гнатюха з Львова.

ПЕРІОДИКА РЕДАКЦІ.

Г. Д. Шевчук, М. Д. Соболев не помітили "СВОБОДУ" по додержавні видання церковних справ. У вашій редакції, будь ласка, додержавні видання церковних справ, у вашій редакції, будь ласка, додержавні видання церковних справ, у вашій редакції, будь ласка, додержавні видання церковних справ.

